

» Jesus kom till Nasaret, där han hade växt upp, och på sabbaten gick han till synagogan, som han brukade. Han reste sig för att läsa, och man gav honom profeten Jesajas bok. När han öppnade den fann han det ställe där det står skrivet: Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren. »

Lukas 4:16-19

Församlingsinstruktion

för

Borensbergs Pastorat

.....
Kyrkofullmäktiges ordförande

.....
Kyrkoherde

Domkapitlet i Linköping utfärdar denna församlingsinstruktion och fastställer att-satserna enligt domkapitlets beslut (*se bilaga*).

”Jag vill med er dela glädjen, stoltheten och nåden att få vara en del av en kyrka som är just nu, som planerar för framtiden och har en god tradition i ryggen, så att dess syfte uppnås; att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas.”

På domkapitletsvägnar

Datum för utfärdande 231109

Biskop Marika Markovits

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

Borensbergs Pastorat

Inledning

“Där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem.”

Matt. 18:20

Borensbergs pastorat bildades 2014, då fyra pastorat lades samman. Det är ett landsbygdspastorat med centralorten Borensberg som största samhälle. Pastoratet är geografiskt vidsträckt på landsbygden runt omkring Motala och omfattar inte mindre än sju församlingar och 16 kyrkor.

I texten som följer görs ett försök att gemensamt skapa ett måldokument som tillvaratar församlingarnas egenart och församlingsbornas längtan och samtidigt tydliggör hur kyrkans grundläggande uppdrag ska utföras i pastoratet. Sammanhanget i texten avgör vilka ordet "vi" refererar till. Ofta är det Svenska kyrkan i Borensberg/Borensbergs pastorat som avses. Ibland handlar det om bygden i vidare mening, och ibland om dem som har ansvar för ledning och styrning i pastoratet.

Beskrivning av Borensbergs pastorat

Vårt pastorat är beläget i de nordvästra delarna av Linköpings stift och av Östergötland. Andelen tillhöriga i pastoratet är då detta skrivs 79%. Pastoratet är beläget i två olika kommuner, Motala och Vadstena. Här finns en stor variation av geografiska miljöer – glesbygd, stadsnära landsbygd och något större samhällen. Östgötaslätten breder ut sig i de södra delarna av pastoratet, och i de norra dominerar skogsbygden. Dynudden, som är en del av Motala stad, ingår i vårt pastorat. Många boende i Motala vänder sig till oss i samband med kyrkliga handlingar, då det finns, ofta starka, traditionella band till våra kyrkor.

Förutom Motala har Linköping, och i viss mån även Norrköping betydelse för boende i Borensbergs pastorat. Många invånare här pendlar till sitt arbete i dessa städer och våra ungdomar förlägger ofta sin gymnasiala skolgång där. Borensbergs samhälle utgör en attraktiv plats för barnfamiljer. Till följd av detta har kommunen gjort stora satsningar på försäljning av tomter i Borensberg och nybyggnationen har därmed ökat de senaste åren.

Pastoratet har ett nära samarbete med Försvarmakten som huserar på regemente P4 Kvarn. Pastoratet tillgodoser i dag Kvarn med fältpastor omfattande 20%, men vi har redan fått indikationer på att detta samarbete mellan parterna kommer att behöva utökas i framtiden.

På sommaren besöker många människor vårt pastorat. Sevärigheter som Göta kanal och Medevi brunn, samt närheten till Vadstena och Vättern gör vårt pastorat intressant för både inhemska och utländska turister. Det finns dessutom en hel del sommarboenden i området.

Pastoratets vision

“Tillsammans är vi starkare. I Gud är vi ett.”

Vår vision är en viktig ledstjärna för arbetet i våra församlingar. I dessa två enkla meningar rymms många nivåer av vad det är vi vill stå och arbeta för.

- **Främja gemenskap**

I Borensbergs pastorat strävar vi efter att bygga starka och inkluderande församlingar där människor känner sig sedda, hörda och delaktiga. Genom att främja en kultur av öppenhet, tolerans och respekt vill vi skapa mötesplatser där människor kan bidra med sina unika perspektiv till en varm och kärleksfull kristen gemenskap i våra församlingar.

- **Främja samarbete**

Vi vill uppmuntra medarbetare, förtroendevalda, ideella och våra församlingsbor till samarbete på alla nivåer, från individuella relationer till globala nätverk. När vi samarbetar blir Guds kärlek tydlig för världen och vi kan tillsammans lösa komplexa problem, främja innovation och bidra till en bättre framtid. I Borensbergs pastorat strävar vi efter att skapa en atmosfär av tillit och samverkan där vi kan komplettera varandras styrkor och erfarenheter.

- **Främja andlig tillväxt och förståelse**

Vi står starkt och tydligt förankrade i att vår kristna tro och vårt band till Gud är en källa till liv i vårt personliga och gemensamma engagemang. Vi vill sträva efter en öppen och respektfull dialog om existentiella frågor och skapa jordmån för att människors andliga tro och liv ska kunna växa och frodas.

Så här har vi jobbat

Det huvudsakliga arbetet med vår församlingsinstruktion (FIN) har genomförts av en arbetsgrupp bestående av en, eller ibland flera, representanter från varje församlingsråd, kyrkorådets ordförande, kyrkoherden, församlingsherdar och en för just detta engagerad processledare.

Då arbetet kom i gång efter en längre tids förskjutning, till följd av vakant kyrkoherdetjänst och pandemi, var fokusområdena redan valda och formulerade. Arbetsgruppen har därefter tagit ställning till, och haft en dialog kring, möjligheter och utmaningar för varje fokusområde, det pastorala programmets utformning samt en strategi för arbetet med det pastorala programmet. Inför varje möte har arbetsgruppen fått presentera delmomenten för sina församlingsråd, fått ledamöternas tankar och idéer till sig, och sedan tillbakarapporterat till FIN-arbetets ledningsgrupp. Det gör att ett stort antal människor varit delaktiga i processen. Varje församling

har fått skriva en presentation av just sitt område och arbete, och därefter en beskrivning av hur man vill arbeta med fokusområdena framöver.

Förutom församlingsråden har de anställda fått vara med i utformningen av strategin, där de gjort prioriteringar av vad som är absolut omistligt, viktigt och mindre viktigt utifrån de resurser som finns. Församlingsrådets kunskap om det lokala sammanhanget är viktig, liksom personalens insikter i vad som är rimligt och möjligt att genomföra.

För att barn och unga skulle få utrymme att komma till tals i arbetet med församlingsinstruktionen inbjöds alla pastoratets konfirmander och ungdomsgrupper till en gemensam träff med personalen. Vid det tillfället fick de unga på olika sätt arbeta kreativt på temat "Vad vill Gud med vår församling". Deras åsikter och idéer har bidragit till att fördjupa kunskapen om vilken längtan och vilka förhoppningar som finns hos de yngre invånarna i vårt pastorat.

De allra yngsta har fått komma till tals genom att våra pedagoger ställt frågor och samtalat med de barn som finns i vår verksamhet. Genom den personal som så fint arbetat med detta viktiga uppdrag, har de ungas röster nått fram till arbetets ledningsgrupp och processledare.

Fokusområden med omvärldsanalys

Våra fokusområden togs fram 2021, sammanställdes av kyrkoherden och antogs av pastoratets fullmäktige samma år.

Arbetet inleddes med att pastoratets arbetslag fick samtala med varandra och de församlingsbor de mötte i sina arbeten om vilka frågor de ansåg vara mest angelägna att arbeta med i sitt sammanhang. Dessa svar återkopplades till kyrkoherden genom församlings-herdarna. Församlingsherdarna kunde även redogöra för de önskemål och behov de funnit hos sina församlingsbor i allmänhet och församlingsråden i synnerhet.

När allas tankar och idéer sammanställts kom samtliga dessa att infogas under tre rubriker - *Gränsöverskridande gemenskap, Ideella- värdefulla och kompetenta medskapare* samt *Innovation förankrad i tradition.*

Genom detta förfarande tillsåg ledningen att intresset hos samtliga geografiska delar, generationer och olika verksamheter i pastoratets tillvaratagits. Kyrkorådet antog sedan dessa fokusområden och kyrkofullmäktige fastställde dem därefter. Samtliga fokusområden har efter detta varit en självklar del av Borensbergs pastorats arbete och vi fortsätter att fördjupa dessa i vårt dagliga liv

Den omvärldsanalys som gjorts av arbetsgruppen består av de utmaningar och möjligheter man kunnat upptäcka. Analysen bygger till viss del på statistik, men också lokalkännedom och kunskap om den egna församlingen och dess invånare. "Möjligheterna" som presenteras nedan är det som underlättar arbetet med fokusområdena, medan "Utmaningarna" är det som gör det litet svårare att nå målen, men som kan hanteras.

Gränsöverskridande gemenskap

I vår kyrka, liksom i samhället i stort, har vi under lång tid varit omedvetet segregerade. Vi har delat in våra verksamhetsgrupper och gudstjänster efter ålder, geografi och/eller kön, ibland även med hänvisning till specifika levnadsförhållanden. Detta har inneburit att församlingar riskerar att signalera en homogen sfär som kan begränsa snarare än utveckla.

Ofta har vi hört äldre församlingsbor berätta om sin längtan efter att möta fler barn och ungdomar i gudstjänsten. Barn och konfirmander har i sin tur uttryckt sig positivt överraskade då de fått träffa de äldre i församlingen i gemensamma träffar och undrar ibland varför vi inte arrangerar sådana träffar mer regelbundet och aktivt.

Då vi åkt på gemensamma läger med våra ungdomar från *hela* pastoratet i stället för bara den egna församlingen kan de först vara något skeptiska och blyga, för att sedan då lägret är över,

uttrycka glädje över att ha fått dela sina upplevelser med nya kompisar i kyrkan. Vi ser även hur arbetslag som på ett positivt sätt samarbetar kreativt med varandra oavsett geografisk eller professionsmässig hemvist får, och bidrar till, en bättre arbetsmiljö och därmed en förbättrad verksamhet för våra församlingsbor.

Därför kommer vi, de närmaste åren, fokusera extra mycket på just detta – den gränsöverskridande gemenskapen- för att låta församlingsbor i olika åldrar och från olika delar av vårt brokiga pastorat hitta nya vänner och nya sammanhang där vi kan växa i tro tillsammans.

Möjligheter

I våra församlingar finns många befintliga mötesplatser, grupper och ändamålsenliga lokaler. Det finns också upparbetade kontakter med andra aktörer såsom föreningar, byråd och andra trossamfund.

Konfirmanderna deltar regelbundet i gudstjänsten, vilket gör det enkelt för flera generationer att mötas i det sammanhanget, då vi visar att vi vill bygga relation med varandra över generationsgränserna. Vi ser att samverkan med skolor i vårt område fungerar bra på flera håll, om än inte överallt.

Det lokala engagemanget är stort i våra församlingar och många människor är beredda att hjälpa till i verksamheten. Då längtan efter att fler ska hitta detta engagemang är stor fokuseras det nu mer på vikten av de personliga relationerna. Hur man blir bemött är avgörande för framtida engagemang och där har vi stora möjligheter att bygga vidare och bli ännu bättre på det goda arbete vi redan påbörjat.

Ny personal är på väg in i verksamheten. Personalbrist och vakanta tjänster har tidigare bidragit till svårigheter att bedriva den verksamhet som planerats, och bristen på utbildad verksamhetspersonal är något som vi ser genomgående i Svenska Kyrkan. Vi ser glädjande nog att ansökningarna ökat då pastoratet annonserar efter ny personal och vartefter vi hittar nya vägar att rekrytera.

Utmaningar

Pandemins följder gör sig fortsatt gällande. Många som inte kunde delta i verksamhet då pandemin slog till och allt fick stängas ned har inte hittat tillbaka. Det, och en fortsatt känsla av social försiktighet och distans kan vara en bidragande orsak till att man ibland upplever det svårt att nå externa aktörer för att hitta samverkansformer. Att hitta tillbaka till kreativiteten, arbetsglädjen samt att påminna varandra om att ha roligt tillsammans, och inte fastna i kommunikation genom sociala medier eller digitala möten, blir en gemensam utmaning framöver.

Vårt stora geografiska område gör det också utmanande att samverka ibland. Allmänna transportmedel saknas på många håll vilket försvårar för församlingsbor att ta sig till aktiviteter i församlingarnas regi. Att söka nya, möjliga lösningar på detta, liksom att uppmuntra människor att ta sig utanför sin trygghetszon blir en av våra kommande utmaningar. Hur möjliggörs det för boende i vårt område att modigt ge sig iväg till en gudstjänst eller aktivitet i en annan del av pastoratet istället för att fastna i den egna hemsocknen där man kanske saknar en verksamhet eller gudstjänst som egentligen är riktigt lockande?

Det är ibland svårt att hitta samverkansformer som passar flera generationer. Vanan att tänka på ett visst sätt, indelat i ålder, kön eller annan kategori är stor, så en kommande utmaning är att låta kreativiteten få mer plats och våga pröva nya vägar.

Ytterligare en utmaning är att nå våra ungdomar. De åker idag till Motala, Linköping eller Vadstena, för att gå i skolan och söker sig följaktligen ofta till dessa orter, där deras vänner och sociala sammanhang finns, för att hitta en verksamhet som passar dem.

Ideella – värdefulla och kompetenta medskapare

En sådan rikedom det är med alla dessa ideella krafter som vi har samlade i vår kyrka, och vilken rikedom vi går miste om då vi misslyckas med att ta flera medmänniskor i anspråk och låta dem vara en betydelsefull del av vår kyrkas liv och växt. Så mycket kompetens och kraft som skymms då vi fokuserar på ordet "anställning".

Gemenskap byggs genom att samlas och arbeta mot ett gemensamt mål. Vi vet att det är så, och ändå finns ofta en tendens att anställd personal ska vara "den verkställande parten" och församlingsborna "beställaren".

De gånger ideella och personal samarbetar på ett engagerat sätt och där många människor bidragit till, exempelvis, gudstjänstens utformning, kan de medverkande skiljas åt med en riktigt god känsla av tillfredsställelse, gemenskap och glädje. Vi gjorde det tillsammans!

Ideella medarbetare behöver få en större plats i våra sammanhang, och de lösningar och idéer som gömmer sig hos våra församlingsbor bör få utrymme att formas och tas på allvar. Ärkebiskop Martin Modéus skrev i sitt herdabrev "Levande tillsammans med Kristus", att anställd personal ska vara *möjliggörare*. De får ha den underbara uppgiften att *möjliggöra* engagemang och aktivitet. Inte verkställa en "att-göra-lista" som man snabbt betar av för att hinna med så mycket som möjligt. Ett förändrat synsätt på uppgiften att vara kyrka och en ökad tilltro till allas inneboende förmåga att vara Guds medskapare, skulle kunna öppna nya dörrar in i kyrkans mötesplatser för många fler församlingsbor.

Möjligheter

Det finns många engagerade människor i våra församlingar och det finns en vilja att arbeta ideellt. Uppdraget blir nu att hitta dessa personer och ta tillvara den viljan.

Vi har i våra församlingar ett bra befolkningsunderlag som kan möjliggöra utökat ideellt engagemang. I församlingarnas frivilligkår finns många goda förebilder som kan ge tillväxt på området.

Körverksamheten, ser vi, kan vara en naturlig väg in i ideellt engagemang och när arbetet vidareutvecklas för att öppna fler möjligheter att aktivt ansluta sig till församlingarnas liv. Kanske kan glädjen i den musikaliska upplevelsen och gemenskapen väcka intresse för ett engagemang i våra församlingars mötesplatser?

Pastoratets alla församlingar har öppensinnade och välkomnande ideella och personal som kan släppa taget om några av sina uppgifter för att nya, nyfikna medmänniskor ska kunna få prova på att vara engagerad och aktiv i våra gudstjänster och verksamheter.

Utmaningar

Det kan vara svårt att hitta goda strukturer för ideell verksamhet, så att människors kompetens och erfarenheter kan tas tillvara, när sammanhangen ser så olika ut. Många ungdomar flyttar från pastoratets mindre orter, vilket gör att det är svårt att engagera unga från gymnasieåldern och uppåt. Vuxna i pastoratets olika delar åker till större orter för att arbeta och i samband med det tillbringas också ofta en hel del av fritiden på den ort man arbetar, vilket i sin tur bidrar till minskad närvaro och engagemang i hembygden. Detta skapar ibland sorg och frustration hos äldre församlingsbor som längtar efter ett större, synligt engagemang av de unga i sin egen församling.

Våra kyrkvårdar har en allt äldre medelålder och det har blivit svårare att engagera nya. I vissa områden i pastoratet saknas det helt kyrkvårdar och/eller gudstjänstvärdar. Det behövs uppenbarligen en effektivare kommunikation för att nå nya intresserade. Det finns en kärntrupp av ideella i våra församlingar, men gemenskapen skulle må bra av att bli större. Både aktiva församlingsbor, ideella och personal behöver lära sig mer om att positivt kommunicera kyrkans glada budskap, öppet berätta om den fina gemenskap som finns, och upphöra att förlita sig på annonser och utskick. Personliga erfarenheter som delas bidrar betydligt mer till att fler finner den kyrkliga gemenskapen lockande och vågar ta steget närmare en kontakt.

Innovation förankrad i tradition

Pandemin som först lamslog vårt samhälle 2020 påminde pastoratets personal och förtroendevalda, på ett mycket tydligt sätt, faran i att vara fast i våra trygga rutiner och att "göra som vi alltid har gjort". För vad händer med församlingens gemenskap då de rutinerna inte längre är funktionella eller relevanta? Vi får inse, även då det är smärtsamt, att människan är en föränderlig varelse och att det som en gång var en väl fungerande verksamhet kanske i dag inte fyller det behov hos våra församlingsbor det en gång gjorde.

Risken finns, då vi ställs inför osäkerheten i detta, att modet sinar och att upplevelsen av hopplöshet tar över. Förändring *är* svårt. Samtidigt finner vi hoppet i att den är nödvändig för att vår gemenskap ska leva och vara rörlig och inte ska förstenas - likt Lots hustru då hon vände sig om för att se det som en gång varit, men som inte längre var. I Borensbergs pastorats alla församlingar ska människor, tro och verksamhet i stället ständigt ha möjlighet att utvecklas och bära frukt.

Som kyrka är vi traditionsbärare och det är en viktig funktion som bör tas på allvar. Traditioner förankrar oss i historien, till de som tidigare engagerat sig, längtat och arbetat för vår kyrkas gemenskap. Den förankringen ska vi värna om, särskilt med tanke på att ett avbrott i traditionen också kan medföra avbrott i relationer och i församlingsgemenskap.

För att utveckla uppskattade traditioner så att de kan bli relevanta också för nya generationer församlingsbor behöver vi fördjupa, vidareutveckla och ibland också, på ett gott sätt, släppa taget om verksamhet och traditioner som inte längre bär frukt.

Tillsammans får personal och frivilligt engagerade vara framåtblickande, påhittiga, lekfulla och, inte minst, prestigelösa i bärandet och skapandet av traditioner i våra församlingar. Tillsammans får vi samtala kring "hur" och "varför" och, ibland långsamt, ibland snabbt, skapa en växande gemenskap.

I Borensbergs pastorat ska idéer få ta plats! De ska få möjlighet att prövas på ett frimodigt sätt och här ska man våga säga ja i stället för nej när tillfällen till lustfyllt skapande dyker upp! "Möjliggör"- det är ett ord vi i Borensbergs pastorat får bära med oss i vårt kommande arbete.

Möjligheter

Verksamheten som bedrivs i Borensberg är väl förankrad i kristen tradition och kyrkan har ett högt förtroende hos många människor i vår omgivning. Antalet kyrkliga handlingar har börjat öka igen efter pandemin, vilket är glädjande.

Evenemang i samarbete med andra aktörer ger nya perspektiv och öppnar för nya idéer. I pastoratet finns en stor bredd av organisationer, företag och föreningar som vi skulle kunna samarbeta och skapa nya traditioner tillsammans med. Även redan befintliga evenemang och samarbeten kan utvecklas och skapa nya traditioner.

Utmaningar

Det finns ett motstånd mot förändring hos de flesta av oss människor. Det känns mindre krävande att bli kvar i det invanda och trygga och det kan vara svårt att på ett positivt sätt förankra det nya även då det gamla inte fungerar längre. Många vittnar om en svårighet att släppa taget om en tradition som varit älskad, men som allt färre deltar i. Att skapa nya traditioner kräver arbete och uthållighet och ibland kan vi känna trötthet, hopplöshet och risken är att man ger upp för lätt.

Gamla traditioner kan vara en utmaning för yngre att förstå och ta till sig. Det kan vara språk eller ritualer som känns obegripliga för den yngre generationen. Samtidigt kan ogenomtänkta och ytliga förändringar riskera att urholka den kristna traditionen i stället för att ge den nytt liv. Balansen i detta arbete kan vara svår att hålla i ett pastorat med så många olika viljor och behov.

Pastoralt program

I det pastorala programmet berättas om hur pastoratets anställda, ideella och förtroendevalda kommer att arbeta med den grundläggande uppgiften utifrån våra fokusområden och mot bakgrund av de utmaningar och möjligheter som uppmärksammas under arbetets gång. Den grundläggande uppgiftens fyra perspektiv är *gudstjänst, undervisning, diakoni* och *mission*.

Gudstjänst

Under den kommande perioden vill vi:

- **Ha ett ökat samarbete över de synliga och osynliga gränser som finns i pastoratet.** Exempel på sådana gränser kan vara geografiska, åldersmässiga, identitets- eller kulturella skillnader. Särskilt vill vi satsa på att bygga nya och/eller djupare relationer till andra samhällsaktörer i pastoratets närområde.
- **Fördjupa verksamhetstraditioner** som redan finns, i alla församlingarnas olika sammanhang, så att det blir tydligare att de är förankrade i vår kyrkliga tradition. Det är viktigt att den kristna tron får vara synlig och ta plats mitt i vardagens alla möten och aktiviteter. Även på en marknad eller ett Valborgsfirande kan kyrkan frimodigt få lov att vara kyrka.
- **Anpassa församlingarnas gudstjänster** så att ännu fler kan få uppleva igenkännande, trygghet och samhörighet i språkets och musikens uttryck. Utrymme ska skapas för bredare diversitet i våra olika gudstjänstformer samt för en ökad förståelse för nattvardens glädjrika gemenskap med varandra och Kristus själv.
- **Öka tillgängligheten till kyrkorummet.** Pastoratets kyrkor ska vara öppna både fysiskt och andligt för att bejaka varje medmänniskas längtan efter närheten till Gud eller en stunds stillhet. Kyrkorummets och gudstjänstens tillgänglighet börjar med ett välkomnande leende eller ett samtal med en främling. I våra församlingar ska det, på olika sätt, arbetas för att skapa en välkomnande, varm och lekfull atmosfär för *alla* som söker den. Församlingarnas arbete kring de kyrkliga handlingarna kan här spela en mycket stor roll.

Undervisning

Under den kommande perioden vill vi:

- **Fördjupa kunskapen om kristen tro** genom att bereda plats för undervisning i redan befintliga mötesplatser och grupper. Samverkans- och fortbildningsmöjligheter mellan församlingarnas grupperingar ska beredas för att delande av befintlig kompetens ska få större förutsättningar. Kontakt ska sökas, till exempel med bildningsförbund i vår närhet, för att skapa ett kursutbud som kan tilltala våra församlingsbor då kompetensen inte redan finns hos personal eller församlingsbor. I våra församlingar ska det finnas utrymme att våga ställa djärva frågor och utmana invanda tankemönster som kan få gamla begränsningar att upplösas.
- **Göra en kraftsamling för det ideella engagemanget** och ge engagerade församlingsbor kunskap och förutsättningar för att, på ett tryggt och gott sätt, utföra de uppgifter de har i våra församlingar. Det är viktigt att ideella i hela pastoratet, oavsett ålder eller typ av engagemang, får uppleva att de är en viktig del i gemenskapen.
- **Hitta nya metoder för traditionell undervisning**, till exempel digitala plattformar och sociala medier. Att hitta tidigare utforskade vägar att möta våra församlingsmedlemmar på blir en viktig del i framtida arbete. Det behöver vara en självklarhet att uppsökande verksamhet ska göras i de sammanhang där människor befinner sig. Där är sociala medier en viktig del för att nå yngre generationer. Att endast arbeta, till exempel med Unga ledare, på samma sätt som vi traditionellt gjort kan begränsa vår möjlighet att bygga relation med de som kanske haft en begränsad, eller till och med obefintlig, kontakt med kyrkan. Mod att våga utmana sig själv och andra att vidga perspektiven för hur undervisningen om kristen tro bedrivs blir särskilt viktig i framtiden då samtidens förutsättningar förändras i en mycket hög takt.

Diakoni

Under den kommande perioden vill vi:

- **Skapa förutsättningar och nätverk** för att fler människor med diakonala behov får en relation till församlingen och dess diakonala arbete i alla delar av vårt pastorat. Nya mötesplatser och sammanhang bidrar till en mer inkluderande inställning, och nya samarbetspartners i samhället kan göra sitt för ett större gemensamt samhällsengagemang där kyrkan har en självklar plats.
- **Ta vara på idéer och möjligheter hos ideella medarbetare** så att de verkligen blir medskapare i Kristi kyrka. Förutsättningar att vara trygg i sitt ideella engagemang behöver finnas, för både nya och tidigare engagerade, även framöver.

Fortbildning och tydliga strukturer för att skapa trygghet i uppdraget kan, till exempel, vara en del av ett sådant arbete.

- **Hitta nya vägar och idéer för engagemang och delaktighet.** Möjligheten till andlig fördjupning och enskilda samtal blir en viktig del av arbetet framöver. De unga har traditionellt sett inte haft någon större del i det diakonala arbetet i våra församlingar och där behöver en förändring ske genom att bereda större möjligheter för ungas självklara plats i olika engagemang av diakonal karaktär.

Mission

Under den kommande perioden vill vi:

- **Skapa fler goda relationer med aktörer utanför kyrkans egen sfär.** Relationen med pastoratets skolor, handlare och föreningar är viktig för oss och den behöver vi aktivt ta ansvar för. Att skapa arenor för samtal och samarbeten som tidigare inte funnits för att överbrygga synliga och osynliga begränsningar kan vara en väg till en sådan relation. Tillfällen att nätverka och kommunicera strategiskt i vår omvärld med uttryck som minskar, eller rent av river, språkbarriärer bör tas tillvara på ett aktivt sätt och behovet av att ta "Kyrkan" ut ur dess egna väggar för att möta människor där de befinner sig och samtidigt tillse att våra lokaler är tillgängliga för fler att använda är något som bör tas tillvara. Församlingarnas verksamheter ska ha låga trösklar och samhällets och kyrkans aktiviteter ska kunna "korsbefrukta" varandra för att möjliggöra gemensam tillväxt och god behållning.
- **Ta vara på de ideellas kapacitet och erfarenhet.** Pastoratets alla engagerade församlingsbor känner sina sammanhang och har nätverk som kan till ett mångt större och viktigare missionsarbete än de anställda har möjlighet till. Det är viktigt att dessa ideella krafter, genom gemensamma arenor, får förutsättningar och verktyg för att, på ett gott sätt, ta ansvar för missionsarbetet i sina sammanhang. Synlighet, relevans, stolthet och tillgänglighet är alla viktiga ledord som ideella och förtroendevalda och personal har med sig i sitt ambassadörskap.
- **Lyfta de kyrkliga handlingarna på ett aktivt sätt.** Våra kyrkliga handlingar har en betydelsefull plats i många människors liv och då pandemiåren begränsade oss i utövandet av dessa vill vi nu ta ett krafttag för att lyfta dem tillbaka till den självklara plats de tidigare har haft. I mötet med dopfamiljer, vigselpar eller sörjande anhöriga skapas en relation med kyrkan som vidare kan öppna vägen till en närmare relation med Kristus, och dessa möten kan vara några av kyrkans absolut viktigaste möjligheter.

Barnrättsperspektiv

I Borensbergs pastorats barnrättspolicy (beslutad av kyrkorådet 2022) står följande: "Att Borensbergs pastorat arbetar kontinuerligt och strategiskt med att säkerställa barnets rätt till inflytande. Att barnkonventionens fyra huvudartiklar genomsyrar pastoratets beslutsprocess i fullmäktige och kyrkoråd, i de frågor som rör barn."

Barnkonventionens fyra huvudartiklar:

- Artikel 2 Alla barn har samma rättigheter och lika värde...
- Artikel 3 Barns bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn...
- Artikel 6 Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling...
- Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad...

Barnets eget perspektiv

De barn och ungdomar som är aktiva i våra skolbarnsgrupper, konfirmand och ungdomsgrupper har fått bidra med sina tankar om att vara kyrka och församling. Ungdomar och konfirmander samlades på en gemensam kvällsträff för att arbeta med detta. Material från skolbarnsgrupperna har ledare för respektive grupp samlat in.

Barnperspektivet utifrån vuxnas perspektiv

Under hela arbetet med församlingsinstruktionen har frågor som rör barn och unga funnits med i samtal i både arbetsgruppen och i församlingsråden. I den policy som nämns i inledningen finns angivet att en barnkonsekvensanalys ska göra inför alla beslut som berör barn. En församlingsinstruktion är ett grundläggande dokument av största vikt för barnens bästa. Barnens situation, trygghet och framtida engagemang har varit en stor och viktig fråga för arbetsgruppen.

Pastoratets pedagoger har också fått ge sin syn på hur man ska kunna arbeta med barnen i fokus och vad man behöver prioritera.

Strategi och utvecklingsområden

I arbetet med strategin har anställda och förtroendevalda fått i uppgift att fundera vilka prioriteringar som behöver göras för att kunna genomföra det pastorala programmet med pastoratets fokusområden som ram. En del av detta står att läsa under rubriken "Det pastorala programmet". I det här kapitlet finns korta passager där begravningsverksamhetens strategiska arbete och förhållandet mellan kyrkoråd och församlingsråd beskrivs. Varje församlingsråd har också fått berätta om hur de vill arbeta med fokusområdena och deras egna beskrivningar följer nedan.

Utvecklingsområden

Samverkan

Både förtroendevalda och anställda trycker på vikten av samverkan, både inom pastoratets olika församlingar och med externa aktörer och föreningar. Aktiva samarbeten och relationer till omvärlden är nödvändiga för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag som bärare av evangeliet på ett gott sätt. Att upprätthålla och skapa nya kontaktnät är en viktig del i vårt framtida arbete för att visa på trons, och kyrkans, relevans i människans liv.

Aktivt rekryteringsarbete

Våga fråga! Vi måste agera uppsökande. Det innebär att lämna våra egna trygga rum och söka oss aktivt ut till andra aktörer. Vår uppgift blir att stärka varandra i rollen som rekryterande möjliggörare och tala positivt om varandra och våra sammanhang. Tillsammans ska vi lyfta blicken för att inventera, och efterfråga, vilka erfarenheter och kompetenser människor vi möter har, och som de förhoppningsvis vill dela med sig av.

Det innebär också att vi ska upphöra med att oreflekterat göra som vi alltid ha gjort och våga ställa frågor som "Varför gör vi så här?" "Kan vi göra det på ett annat, mer fruktbart, sätt?"

Fokuserat förvaltarskap

Församlingarnas resurser ska fokuseras till de områden där de bär frukt, och det fasta tag som hålls om traditioner och verksamhet - som inte längre har den betydelse för människor som de en gång hade - ska släppas. Varje kyrkorum ska få ha, och användas utifrån, sin unika karaktär och plats i vårt pastorat. Några av dem som förrättningskyrkor, andra som kyrkor för våra största högtider, musikgudstjänster och konserter. Och ytterligare andra där den söndagliga gudstjänstens jämna rytm stadigt bär församlingens tro och liv vidare

I våra sju församlingar ska *alla* kyrkor i framtiden vara tillgängliga för besökare på dagtid. Begränsande öppettider på sommaren eller enbart till helgerna ska undvikas i det längsta och i stället ska församlingsbor och andra besökare mötas av en öppen dörr till den plats som byggdes för dem och deras tro.

Pastoratets ledning ska grundligt beakta sitt miljö- och klimatansvar genom att ta genomtänkta och aktiva beslut i energi- och fastighetsfrågor.

Som kyrklig gemenskap ska vi visa tillit till varandra genom att utmana och vara lekfulla. Vi ska modigt och beslutsamt upphöra med det som inte fungerar oavsett vilken typ av verksamhet det berör.

Kommunikation

Borensbergs pastorat och dess församlingar ska synas! God kommunikation är nödvändigt för att vi ska kunna nå samförstånd och skapa relationer, både internt och externt. En innovativ och väl planerad kommunikation kommer att vara en god grund för vår framtida resurshantering. Vi ska under de kommande åren förbättra kommunikationen kring dop, konfirmation och gudstjänst. Vi ska låta dessa tre fördjupningsområden vara en självklar del i *all* vår verksamhet och integrera dem som en fördjupning av våra fokusområden.

Arenor för goda möten

Med arenor avses inte bara lokaler och platser, utan alla tillfällen som ges för dialog och utveckling av olika verksamheter och aktiviteter. Med rätt förutsättningar skapar vi en bra grund för samarbete och ökad förståelse. Genom att gemensamt arbeta fram tydliga strukturer för dessa arenors tillväxt, samt för *hur* vi välkomnar våra medmänniskor in i gemenskapen kan vi öka engagemanget för och i gudstjänst och kyrklig samvaro.

Utvärdering och uppföljning

Utan utvärdering är det svårt att förbättra och utveckla ett utfört arbete. Vi behöver därför fortsätta att aktivt använda de goda metoder som vi redan har för att regelbundet göra både utvärderingar och ordentliga uppföljningar av det vi gör. Vi behöver också låta oss utmanas i att söka nya metoder, *både* vad gäller vår verksamhet *och* vår uppföljning av den. Vi vill våga lita på att vi blir starkare om vi jobbar aktivt tillsammans mot gemensamma mål och öppnar upp för nya perspektiv.

Så använder vi våra kyrkor och firar gudstjänst

I Borensbergs pastorat firas huvudgudstjänst med mässa i minst en av våra 16 kyrkor varje söndag. Samtliga 16 kyrkor i pastoratet används för att fira gudstjänst, med eller utan nattvard, och/eller för kyrkliga handlingar. Här har Kyrkofullmäktige sina möten, präster och diakoner själavårdande samtal och konfirmander ibland sin nattvila. Här vilar en vaktmästare ut en stund då solen värmer för starkt och en kyrkvård förbereder söndagens gudstjänst. Och här, i de kyrkor som vi bär närmast hjärtat, delar vi vår tro, vårt liv, och kanske en kopp kaffe efter gudstjänsten.

Aska Församling

I Aska församling firas gudstjänst varje söndag, företrädesvis klockan 16.00 enligt ett roterande schema. De stora högtiderna som jul och påsk firas i sin helhet i en och samma kyrka vart femte år och har så gjorts sedan församlingen bildades.

Varv och Styra kyrka samt Orlunda kyrka används primärt till kyrkliga handlingar samt gudstjänster vid särskilda tillfällen.

Hagebyhöga kyrka används regelbundet för andakter och veckomässor i anslutning till den verksamhet som bedrivs i Hagebyhögegården.

Fivelstad samt Varv och Styra kyrka används, glädjande nog, även vid skolavslutningar, medan Västra Stenby är församlingens mest besökta pilgrimskyrka.

Borensbergs församling

I Borensbergs församling firas i Björkhällakyrkan gudstjänst/mässa varje söndag, från höst till vår, klockan 17.00 samt vid större högtider. Sommartid skiftar gudstjänsttiden i Björkhälla kyrka till söndagar klockan 11.00. I veckorna firas vardagsgudstjänst tillsammans med förskolan Stjärnan.

Andakter firas i anslutning till verksamheterna som bedrivs i byggnaden, samt på samhällets äldreboende.

I Kristbergs kyrka firas gudstjänster vid de större högtiderna samt Helgmålsbön med musik en lördag i månaden klockan 18.00. Denna kyrka är vår mest populära då det gäller vigsel och dop.

Fornåsa församling

I Fornåsa församling firas gudstjänst varje söndag enligt ett roterande schema i församlingens fem olika kyrkor (Ask, Ekebyborna, Fornåsa, Lönsås och Älvestad) eller vid särskilda omständigheter i lokal i nära anslutning därtill. Tiden för Fornåsas gudstjänster är företrädesvis klockan 11.00.

Därutöver firas regelbundet veckoandakter, samt andakt i anslutning till verksamheterna och på äldreboendet i Fornåsa samhälle.

Godegårds församling

I Godegårds kyrka firas gudstjänst varannan söndag, företrädesvis klockan 10.00, samt vid kyrkliga storhelger. Därutöver används den regelbundet för andakt i samband med församlingens verksamheter. Godegårds församling firar några gånger om året gudstjänst i skidklubbens och hembygdsföreningens lokaler (Krassbäck och Björnängsgården), samt ekumeniska gudstjänster tillsammans med den lokala Salemförsamlingen.

Klockrike församling

Tredje söndagen i månaden firas här regelbundet gudstjänst klockan 11.00, och så även vid de större högtiderna. Sommartid skiftas gudstjänsttiden till sen eftermiddag/kväll. Här finns ett rikt musikliv med regelbundna konserter och musikgudstjänster som fyller denna stora kyrka. Församlingens barn- och körverksamhet bedrivs också här, då inomhustemperaturen så tillåter.

Tjällmo församling

I Tjällmo kyrka firas gudstjänst andra och fjärde söndagen i månaden klockan 11.00. Sommartid skiftas gudstjänsttiden till sen eftermiddag/kväll. Här firas även gudstjänst vid de större högtiderna och församlingen har ett väl inarbetat system för lekmanaledda gudstjänster en gång i månaden sedan många år tillbaka. Pilgrimsvandringar/gudstjänster är uppskattade här, liksom musikgudstjänster (gärna med lokala förmågor).

Västra Ny församling

I Västra Ny kyrka firas gudstjänst varannan söndag klockan 10.00 samt vid större kyrkliga högtider. Församlingen har en förkärlek för friluftsgudstjänster vilket erbjuds församlingsborna vid flera tillfällen under sommarhalvåret. Församlingen firar även emellanåt gudstjänst i Medevi Brunns kyrka vilket är mycket uppskattat.

Gemensamt

Musikgudstjänster firas återkommande i samtliga våra kyrkor, och då företrädesvis klockan 18.00. Vid friluftsgudstjänster varierar tiderna för att följa lokala traditioner. Temagudstjänster av olika slag är vanligt förekommande och mycket uppskattade i samtliga församlingar, och lekmanaledda gudstjänster uppmuntras.

En gång i månaden firar personalen mässa klockan 13.00 i någon av våra kyrkor och då bjuds självfallet även allmänheten in. Enklare gudstjänster, mässor och andakter kan förekomma på läger eller vid pilgrimsvandringar runt om i pastoratet.

Vi värnar om att hålla våra kyrkor öppna för allmänheten i största möjliga mån, och vi strävar efter, som vi tidigare nämnt, att utöka tiden då de står olåsta de närmaste åren. Då många av våra kyrkor ligger i anslutning till Birgittaleden besöks de regelbundet av passerande pilgrimer och guidningar är frekvent efterfrågat.

Många glömmar kanske att våra kyrkor är våra musikers "andra kontor" och de tillbringar mycket av sin tid vid orglarna. Här övar de med orgelelever och med körer och solister inför helgens gudstjänster. Här tillser de att instrumenten tas om hand och brukas på bästa sätt.

Borensbergs pastorat vill ta ett större ansvar för miljö och klimatfrågor de kommande åren, och samtidigt förvalta sina medel på ett klokt vis, därför sänker vi inomhustemperaturen kraftigt i våra kyrkor under vinterhalvåret och anpassar användningen av lokalerna därefter.

Verksamhet och gudstjänster på andra språk än svenska

I dagsläget har vi inte lyckats identifiera något behov av verksamhet på andra språk än svenska i våra församlingar. Framåt kommer vi även fortsatt att vara uppmärksamma på om detta förändras, och då göra vårt bästa för att den kristna, svenskspråkiga gemenskapen i våra församlingar inte ska upplevas som exkluderande

Kort om Begravningsverksamheten

Begravningsverksamheten arbetar med flera viktiga områden för att utvecklas

- **Kvalitet och tillgänglighet.**
- **Miljö och hållbarhet.**
- **Kompetens och utveckling.**

Begravningsverksamheten vill också, i samklang med församlingarnas fokusområden, om möjligt bereda plats för att ideella engagerar sig i vår verksamhet och bidrar med sin tid, kunskap och erfarenhet.

Att skapa en verksamhet som är innovativ och nyskapande, och samtidigt förankrad i vår långa tradition och historia är viktigt för oss. Vi vill hitta nya sätt att utföra vårt uppdrag, men utan att förlora vår identitet och vårt syfte.

Fördelning av ansvar mellan KR och FR

Kyrkorådet tar allvarligt på sin roll som styrelse och tillser att kontinuerlig kompetensutveckling av förtroendevalda genomförs.

Våra sju församlingsråd har en mer operativ roll och ansvarar, tillsammans med den församlingsherde som på delegation från kyrkoherden sitter i församlingsrådet, för gudstjänstlivet och dess utformning. Man organiserar och genomför olika aktiviteter och verksamheter som *inte* omfattar personal. Exempel på det kan vara musikprogram, uppvaktningar, kyrkkaffe och sociala evenemang. Församlingsrådet kan också fungera som ett rådgivande organ till kyrkorådet och bidra med förslag och erfarenhet kring på olika frågor som rör församlingens verksamhet.

För att öka församlingsrådets engagemang och möjlighet att påverka verksamheten under pågående budgetår har kyrkorådet i Borensberg årligen avsatt en summa pengar som kallas "Församlingsrådets pott". Ur denna kan församlingsråden söka anslag för att starta upp en ny, ideell verksamhet som gynnar just deras sammanhang utifrån de behov de förtroendevalda fångar upp i vardagen. Här finns även stora möjligheter att planera och genomföra lekmanaledda gudstjänster, efter samråd med kyrkoherde och/eller församlingsherde, för att komplettera det ordinarie gudstjänstschema.

Församlingarnas arbete med pastoratets fokusområden

De sju församlingsråden i Borensbergs pastorat har, var för sig, fått i uppgift att skriva en text i vilken man beskriver vad som är speciellt med just deras församling. Man beskriver här hur man ser på framtiden och hur man vill arbeta med ett eller flera fokusområden.

Aska församling

Aska församling sträcker sig över delar av Motala och Vadstena kommun och har fem kyrkor Orlanda, Hagebyhöga, Fivelstad, Västra Stenby och Varv Styra.

Sedan 1970-talet, då man började arbeta som *en* församling, upplever församlingsborna en tillhörighet och gemenskap över sockengränserna. Detta gör att fem traditioner vävs samman och församlingen turas om att fira de stora högtiderna växelvis i de fem kyrkorna. På grund av demografin kommer inte alla kyrkorna att kunna fyllas på sikt och de större kyrkorna bör användas för större sammanhang och förrättningar.

Församlingen strävar efter ett väl fungerande barn och ungdomsarbete och generationsöverskridande samlingar där alla generationer träffas och där vi vill uppmuntra unga ledare så även nya traditioner kan vävas in i församlingslivet.

Våra kyrkor ser vi som själens oaser, och därför är vi måna om att hålla dem öppna och tillgängliga för våra besökare och på så sätt möta törsten att befinna sig i ett kyrkorum. Vi önskar att Aska församling ska vara hjärtpunkten för bygdens folk och samla *både* kyrkvana *och* helt nya besökare till olika aktiviteter i kyrkor och församlingshem.

Aska församling vill utveckla sitt andliga liv och bereda plats för de existentiella frågorna, och på så sätt bidra till att minska psykisk ohälsa och ensamhet bland församlingsborna. Församlingens diakonala hjärta är stort då det finns stor lyhördhet för medmänniskan.

Vi vill att traditionerna ska gå som en röd tråd i det levande församlingslivet, och därför fördjupa, och skapa nya, traditioner så att församlingen blir mer levande.

När det gäller gudstjänster vill vi anpassa språket så att församlingsborna förstår innebörden av vad som görs och sägs och känner sig trygga i gudstjänsten. Även gemenskap och samvaro efter gudstjänsten tycker vi är mycket viktigt.

Vi väljer att arbeta med dessa fokusområden:

1. Gränsöverskridande gemenskap
2. Ideella medskapare.

Borensbergs församling

Borensbergs församling är välsignad med två kyrkor som speglar både modernitet och tradition. Här strävar man efter att erbjuda en mångfald av gudstjänster, musik och verksamhet för att tillgodose människors olika önskningar och behov i deras längtan efter en fördjupad relation med Gud, sina medmänniskor och sig själva.

Björkhällakyrkan är en modern kyrka som centralt ligger mitt i samhället. Här firas mässa eller gudstjänst varje söndag året om. Björkhällakyrkan välkomnar en bred musikalisk repertoar och värdesätter det ideella engagemanget i gudstjänsterna där gudstjänstfirande i alla åldrar ska känna sig välkomnade, sedda och ianspråktaga. I Borensbergs samhälle finns affärer, campingplatser, vårdcentral och andra samfund som vi vill arbeta mer med i vårt gränsöverskridande arbete. Flera externa grupper använder våra lokaler för sin verksamhet och vi bedriver en egen förskola på nedre botten av den fastighet där kyrkan finns. Detta skapar ytterligare möjligheter till unika möten och samarbeten. I anslutning till kyrkan finns nu även en ny askgravlund som församlingen vill integrera i sin verksamhet på ett gott sätt i undervisning och för att bidra till andrum för själen.

Kristbergs kyrka är en traditionell kyrka belägen på landsbygden. Här firas gudstjänster vid särskilda högtider samt regelbundet en lördagskväll i månaden vid helgmålsringningen. Dessa gudstjänster har ett stort lokalt engagemang och leds återkommande av lekmän vilket uppmuntras och värderas högt. Vi vill gärna, även fortsättningsvis, ge helmålsgudstjänsterna karaktären av musikgudstjänst vilket församlingen tidigare uppskattat mycket. Uppskattat är här även den lokala förankringen hos musiker som bidrar till gudstjänsten och vi vill i dessa gudstjänster sträva efter att erbjuda en mångfald av musikstilar för att tilltala olika människor och deras musikaliska preferenser.

Borensbergs församling värnar om de lokala traditioner som fungerar väl, och är samtidigt öppna för att avsluta verksamhet som inte längre är ändamålsenlig. Genom att tillsammans vara modiga och innovativa skapar församlingsborna en dynamisk och levande gemenskap. Med devisen "Våga fråga!" uppmuntras församlingsbor och besökare att engagera sig aktivt och vara delaktiga i församlingens verksamhet.

Församlingen strävar efter att skapa mötesplatser för alla generationer där de känner sig välkomna och bekväma. Det är viktigt att skapa nya gemenskaper präglade av delaktighet och starka relationer och samtidigt behålla de väl fungerande verksamheter som man i dag är så stolt över. Församlingsrådet väljer att behålla alla tre fokusområden för framtidens arbete med att erbjuda aktiviteter och evenemang som tilltalar människor med olika bakgrund, ålder, könstillhörighet eller sexuell läggning. Vi vill ha roligt tillsammans och möta människor också på "deras hemmaplan", vara aktivt uppsökande i vårt relationsbyggande till olika samhällsaktörer och ser att uppdraget att vara kyrka är vårt gemensamma ansvar.

Fornåsa församling

Gudstjänst

För att skapa en meningsfull gudstjänst behöver de aktiva i församlingen känna samhörighet och gemenskap med varandra och de övriga som bor i bygden. Gudstjänsten ska vara en plats där man kan finna ro och uppleva en andlig närvaro, samtidigt som man kan bygga relationer med varandra genom olika kreativa initiativ och evenemang. Kärnfulla predikningar som är begripliga för alla är viktiga för att förmedla budskapet på ett meningsfullt sätt. Musik och vittnesbörd från livet kan också bidra till en stark känsla av gemenskap och samhörighet. Genom att visa respekt för kyrkans syfte och traditioner, samtidigt som man införlivar nya kreativa initiativ, kan man skapa en gudstjänst som känns meningsfull och välkomnande för alla som deltar.

Undervisning

Det är viktigt att skapa en stark gemenskap och bykänsla genom att mötas och ta tillfället i akt utan att förlora fokus på undervisning. För att få folk till kyrkan är det viktigt att vår kommunikation är god, och att innehållet i gudstjänsten och gemenskapen upplevs som värdefull. För oss är det värdefullt med en barn- och ungdomsverksamhet med en kristen undervisning som kopplar samman vårt kulturarv med nutida samhällsfrågor och generationsöverskridande samarbeten.

Diakoni

Det diakonala uppdraget ligger ofta i det lilla enkla. Andakter och besök på äldreboendet Vileborg, överlämning av gratulationsblommor till äldre eller samvaro över en bit mat eller en kopp kaffe i våra verksamheter kan ge upphov till uppskattad gemenskap för alla åldrar. Församlingens diakonala behov kräver ofta initiativrikedom och mod att våga "klampa på" ute i samhället för att skapa kontakt, och i det arbetet är både församlingens ideella och dess personal viktiga. Vi behöver *tillsammans* kämpa vidare även då andra tröttnat. I framtiden vill vi, tillsammans med vår diakon, skapa ett nätverk för att kunna synkronisera diakonala insatser. Fördomar mot minoriteter så som exempelvis HBTQIA+personer och människor med utländsk härkomst måste motarbetas även här på landsbygden och vidare tror vi att det är av stor vikt att samarbete med fritidsgårdar och andra platser där ungdomar möts för att få kunskap om de yngres diakonala behov.

Ytterligare en möjlighet att möta församlingsbor och visa omsorg genom att vara goda, kristna förebilder är vid kyrkkaffet efter gudstjänsten.

Och vi vill lyfta våra syföreningars tydligt diakonala inriktning. Ofta visas den genom att dela vidare de inkomster man fått efter auktioner eller försäljning av egenskapade alster, men även genom samtalen i mötet med en medmänniska över en kopp kaffe och en stickning.

Mission

För att göra kyrkan relevant är det viktigt att missionen sker ute i samhället och i stället för att vänta på att människor ska komma till kyrkan, kan man som kristen visa sin tro och vara öppen för frågor och samtal. Även vid en guddad tur i en av våra kyrkor, eller vid ett samtal på kyrkogården kan vi visa att vi tror att **alla** är Guds barn och att man i vår gemenskap får vara den man är.

Godegårds församling

Godegårds församling ligger mitt i en vacker och naturskön miljö med inslag av både skog och åkrar. Det är en liten församling med en relativt gles befolkning. Församlingen karaktäriseras av en lugn och avskild atmosfär, som kan uppskattas av många.

Godegård har nyligen fått tillbaka möjligheten för barn i årskurserna F-6 att gå i skolan på hemorten i stället för, att som tidigare, bussas till Tjällmo. Detta har bidragit till en ökad framtidstro i bygden och förhoppningarna är stora på att fler människor ska söka sig hit när infrastruktur och samhällsfunktioner förbättras.

Godegårds församling är en längtande och traditionsburen församling som vill se ett ökat engagemang, med fler gudstjänster och mötesplatser och helst med betydligt fler besökare. Detta är en utmaning i en så liten bygd som ligger så avlägset, men hoppet och engagemanget för att göra detta möjligt lever vidare. En svårighet har varit att rekrytera både personal, yngre förtroendevalda och ideella och detta är en utmaning som vi får ta med oss och arbeta vidare med under de kommande åren. Hur skapar vi en positiv bild av församlingen och dess arbete som kan sprida sig långt bortom våra egna församlings- och pastoratsgränser?

I Godegård vill vi hitta nya, innovativa sätt att möta barn och unga på den plats där de befinner sig. Vi har insett att det inte längre tycks vara möjligt att bedriva någon omfattande barnverksamhet i våra egna lokaler då de ligger så avskilt från övriga samhället. Då kan en uppsökande verksamhet och de populära pop-up-verksamheterna kanske bli vägen framåt för att nå de yngsta.

Sjunkande konfirmandsiffror är en realitet i Godegård, precis som i övriga landet, och byns ungdomar väljer ofta att konfirmera sig med sina vänner i de städer där de går i skolan. Det gör att vi behöver se över samarbetet med till exempel Motala församling för att kunna hitta nya vägar att få dessa unga att känna sig hemma i sin hemförsamling och lära känna dess traditioner. Förhoppningen finns även att den tidigare kör- och lägerverksamheten skulle kunna locka fler att hitta sin plats i den kyrkliga gemenskapen.

Mötesplatser för arbetande vuxna har länge varit begränsad till bibelstudier och gudstjänster, vilket vi ser behöver förändras i framtiden. Vi behöver ta reda på vilken längtan som finns hos dessa församlingsbor och hur vi kan möta deras behov av gemenskap. Kan vi engagera dem i våra församlingsråd, som kyrkvårdar eller ideella om vi hittar ett tilltal som är modernt och tilltalande för dessa generationer och genom detta får våra traditioner att uppfattas som öppna och förståeliga?

Som församling vill vi visa att vi, vår verksamhet och våra gudstjänster finns för alla dem som söker oss och vi kommer envist att hoppas på att vi blir en självklar gemenskap för våra församlingsbor.

Klockrike församling

Omvärldsbeskrivning

Klockrike ligger på den vackra Östgötaslätten, omgivet av jordbruksbygd.

I Klockrike församling bor omkring 640 personer. I byn bor många yngre familjer med barn, de flesta pendlar till sina arbeten i närbelägna städer/orter. Antal invånare i åldrarna 75 och uppåt minskar då många äldre bybor flyttar till Borensberg, men det finns ett ömsesidigt önskemål och behov från dessa tidigare församlingsbor och från kyrkan att behålla kontakten med varandra även efter flytt.

Så här ser det ut idag

I Klockrike kyrka hålls gudstjänst/mässa en gång i månaden, några av gudstjänsterna förläggs utomhus till Gamla kyrkogården. Här finns en aktiv kör och ett församlingsråd med många engagerade. Vårt församlingsråd har ett förhållandevis stort antal yngre ledamöter vilket känns hoppfullt.

Församlingen har ett rikt musikliv, både med kören, konserter i kyrkan samt "Musik i sommarkväll". Idag bedrivs barnverksamhet i kyrkan och ett musikcafé genomförs årligen. Vi håller kyrkan öppen under Allhelgonahelgen, då bemannat med församlingsrådsledamöter som också erbjuder kaffe med tilltugg, och under sommaren är kyrkan öppen under helgerna.

Vad är viktigt för församlingen

Ett fortsatt aktivt församlingsliv för alla/olika målgrupper, där alla kan känna sig inkluderade.

Fokusområden

Församlingsrådet har valt att fokusera på områdena Gränsöverskridande gemenskap och Ideella medskapare.

Gränsöverskridande gemenskap vill vi erbjuda genom att skapa mötesplatser som känns relevanta för olika ålderskategorier, gärna i samarbete med andra aktörer och föreningar på orten. Vi vill gärna skapa samarbete med andra församlingsråd, främst Borensberg. Samverkan med skolan är en viktig del. De musikevenemang som anordnas, både i form av konserter och musikgudstjänster, kan utvecklas för att vända sig till en ännu bredare målgrupp. Vi ser gärna att fler gudstjänster, ev. i andra former och vid andra tider/dagar än söndagar, erbjuds.

Ideella medskapare finns redan i form av engagerade församlingsbor, men kretsen av medskapare behöver utökas och gärna kompletteras med flera yngre intresserade. Vi behöver arbeta vidare på nya sätt att kommunicera för att nå ut till dem som kan tänka sig att delta i församlingsarbetet.

Tjällmo församling

Tjällmo församling är belägen i skogsbygden norr om Borensberg, där slätten öppnar upp. Kyrkan är medeltida och ligger i en gammal kyrkomiljö med kyrkstall och äldre prästgård. Kyrkotillhörigheten är här stor för att vara i landsbygd.

Församlingen önskar utveckla sitt redan aktiva församlingsliv så att vi når ut mera till den yngre generationen. Den redan aktiva barnverksamheten vill vi ska kunna utvecklas, och i framtiden samla församlingens unga till gränsöverskridande gemenskap i olika former.

Vi vill behålla den goda relation som vi har med skolan, och utveckla samarbetet med det civila samhället som till exempel de olika föreningar som finns i bygden. Vi önskar att församlingen och det övriga samhället ska leva i samklang med varandra.

De ideella krafter som redan finns, och som redan tidigare skapat mötesplatser tillsammans med de anställda, kan utveckla den diakonala biten ännu mer. Samtal om livet och om tron kan föras tillsammans med ideella aktörer i församlingens regi.

Kyrkan ska vara öppen som plats för egen andakt och ideella krafter ser till att den hålls öppen under sommarhalvåret.

Vi vill vara kyrka i samhället som kan engagera människor kring kristen tro.

Språkbruket samt val av texter och musik behöver vara anpassat och tillgängligt för alla gudstjänstbesökare.

Den kända Risbergsorgeln kan vara ett nav ett i ännu rikare musikliv som kan berika det som redan finns i befintliga körer.

Våra fokusområden:

1. Gränsöverskridande gemenskap
2. Ideella medskapare.

Västra Ny församling

Beskrivning av Västra Ny församling

Västra Ny församling är en av sju församlingar i Borensbergs pastorat.

Västra Ny kyrka är byggd någon gång på 12/1300-talet och har sedan urminnestider varit en medelpunkt och samlingsplats för befolkningen på orten. Vårt område är en rik kulturbygd med anrika platser som Medevi Brunn, Nubbekullen och Heidenstams Övralid. Här finns engagerade boende som värnar och vårdar sin bygd och sin kyrka. I en beskrivning från tidigt 1900-tal står det berättat: "en stark ström av idealitet gick genom socknen med stora skaror hängivet arbete". Det är en beskrivning som gäller även idag.

Det finns således en god grund för en levande församling, med många ideella medskapare, som värnar sin kyrka, församling och sin bygd. Medelåldern i församlingsrådet är jämförelsevis låg och inspirerar till nytänkande och kreativt skapande med fokus på innovation förankrad i tradition och gränsöverskridande gemenskap.

Befolkningsstatistik

Folkmängden var år 1810 beräknad till 1264 församlingsbor och så här drygt 210 år senare är antalet invånare ungefär densamma.

Vi kan se att det finns en ganska jämn fördelning av befolkningen i de olika åldersgrupperna, med en minskning i gruppen 20–29 år. I övrigt kan vi se att det i församlingen bor fler män än kvinnor (667/628). Detta är siffror vi vill ta med oss in i framtiden då vi planerar och bedriver vår verksamhet.

Vad är viktigast för oss i Västra Ny? Hur vill vi tillsammans arbeta framåt?

Vi vill att alla skall känna sig välkomna till kyrkan och kyrkans verksamheter, ung som gammal eller mitt i livet. Det är församlingsborna i Västra Ny som är kyrkans byggstenar.

Församlingsrådet vill verka för en levande kyrka som bygger på samverkan och samarbete mellan församlingen, ortens föreningar, förskola, skola och andra intresseorganisationer.

Vi önskar vara en församling där:

- barn och ungdomsverksamheten prioriteras. Det är grunden för kyrkans framtid.
- musik och körverksamhet i olika åldersgrupper ges utrymme.
- Vi arbetar för en öppen och välkomnande kyrka som bjuder in och erbjuder delaktighet och samhörighet.
- Vi är lyhörda för församlingsbornas idéer och önskningar.
- kyrkorum o församlingshem "mitt i byn" är en naturlig mötesplats för tro, hopp, kärlek, glädje, gemenskap och där alla tre fokusområdena är integrerade.

Användning och spridning

Församlingsinstruktionen är ett viktigt dokument för Borensbergs pastorat. Den är ett sätt för oss att tydliggöra församlingarnas identitet, strategiska planering och målsättningar. Den fungerar även som ett tillsynsdokument vid biskopens visitation och som en kvalitetssäkring vid den årliga verksamhetsuppföljningen.

För att församlingarna ska ha en effektiv planering och ett kvalitativt och målstyrt genomförande av sina verksamheter är det viktigt att Församlingsinstruktionen är tydligt kopplad till budgetprocessens årliga målsättningar. Genom att ha en sådan tydlig koppling kommer församlingarna att kunna ha en mer strukturerad planering av sin verksamhet. Detta kommer förhoppningsvis att leda till en väl avvägd användning av församlingens resurser och en bättre förståelse för hur församlingen kan arbeta för att uppnå sina målsättningar.

Vi ser fram emot att använda Församlingsinstruktionen tillsammans med vårt nya verksamhets- och budgetplaneringsdokument för att bygga församlingar som kan möta sina framtida mål och utmaningar på ett engagerat, effektivt och hållbart sätt.

Pastoratet kommer att ta fram två olika versioner av dokumentet. En grundläggande och mer omfattande version som innehåller detaljerad information om församlingarnas identitet, strategiska planering och målsättningar, samt en mer lättläst och tillgänglig variant som är lämpad för vidare publicering, till exempel på pastoratets hemsida eller sociala medier.

Församlingsinstruktionen bör i framtiden vara ett bekant och aktivt dokument för församlingsråd, personal och kyrkoråd så att de tillsammans kan samtala om dess innehåll och använda den strukturerat i sitt arbete framåt. Det är också viktigt att förståelsen för dokumentets syfte och relevans kan kommuniceras tydligt. Tron är att om dokumentet är familjärt, och väl integrerat, i både personal och förtroendevaldas arbete, kommer den att kunna bli relevant även för övriga församlingsbor och medlemmar. Därmed får alla en gemensam grund att stå på då man samtalar om prioriterade målsättningar och hur man gemensamt kan arbeta för att uppnå dessa.

**Tillsammans är vi starkare.
I Gud är vi ett.**